

РЕШЕНИЕ

№ 1701

гр. София, 15.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в
публично заседание на 03.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **9682** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Н. А. М., гражданин на С. арабска република, с личен номер на чужденец (ЛНЧ) [ЕГН], срещу РЕШЕНИЕ №4581/26.08.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (МС). С оспорвания административен акт, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), е отказано на Н. А. М. предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят претендира за недействителност на оспорваното Решение, като постановено при допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила и в противоречие с материално-правните норми и с целта на закона. Поддържа, че в нарушение на чл.8 и чл.9 ЗУБ, решаващият орган е игнорирал факта, че причините да напусне страната си на произход са свързани със заплахата за живота и сигурността му. Смята за необоснован извода на административния орган, че насилието във всички части на С. не може да се определи като безогледно, макар положението в страната да е несигурно и напрегнато. Твърди, че анализът на обстановката в страната на произход е формален и не кореспондира с личната му бежанска история, тъй като не е взето предвид състоянието на региона в който живее и в който евентуално ще бъде върнат. Намира, че в случая не са били разгледани по същество причините довели до напускане на местоживеенето му поради основателен страх от преследване именно там. Изтъква, че е налице реална възможност да бъде принудително мобилизиран в сирийската армия или да бъде убит при продължаващите военни действия. Лично и чрез процесуалния си представител адв. М. К. моли съда да отмени оспорваното Решение на председателя на Държавната агенция за

бежанците (ДАБ или Агенцията) и да върне преписката на административния орган, в частта относно предоставянето на хуманитарен статут при условията на чл.9, ал.6 ЗУБ. Доводи за незаконосъобразност на административния акт излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Ответникът – ПРЕДСЕДАТЕЛ на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. М. К. поддържа, че оспорваното Решение е законосъобразен административен акт и не са налице сочените основания за отмяна.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

С молба вх. №ОК-13-669/12.04.2024г., подадена лично в Регистрационно-приемателен център – [населено място] (РПЦ), жалбоподателят М. е поискал от властите в РБългария да му бъде предоставена международна закрила. Личните данни на чужденеца са били установени с декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ (рег. №УП-23423/12.04.2024г.), тъй като последният не е представил документи, удостоверяващи самоличността му.

На 12.04.2024г. е бил съставен регистрационен лист на търсещия закрила (рег. №УП-23423) и е изготвена ЕВРОДАК дактилоскопна карта. На същата дата на чужденеца е връчено копие от Указания относно реда за подаване на молба за международна закрила, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в РБългария. Текстът на Указанията е бил преведен на чужденеца на разбираем за него арабски език, което обстоятелство е удостоверено с подписа му.

Съгласно приетия по делото Констативен протокол рег. №УП-23423/19.04.2024г. чужденецът Н. А. М., гражданин на С., не се е явил за провеждане на насроченото интервю за което е бил редовно уведомен. Производството е било прекратено с Решение №7996/17.07.2024г. на заместник председателя на ДАБ, на основание чл.77, ал.1 във вр. с чл.15, ал.1, т.1 и т.3 ЗУБ.

С молба от 14.05.2025г. (рег. №УП-23423) жалбоподателят М. е сезирал председателя на Агенцията с искане за възобновяване на производството за международна закрила, след като е бил върнат на територията на РБългария по трансфер от ФР Германия.

На 14.05.2025г. е било проведено интервю, отразено в Протокол от същата дата (рег. №УП-23423), с участието на преводач от и на арабски език. В хода на интервюто жалбоподателят Н. А. е изложил личната си история и е описал бежанския си маршрут: Поддържа, че до м. февруари 2024г. е живял в С., [община], област Х.. Женен е от 2021г. и има едно дете Ш. Н. А., на две години, а през м. октомври – ноември 2024г. се е родила и дъщеря му М.. През м. февруари 2024г. с група от осем души преминали нелегално сирийско-турската граница и отишли в [населено място], където останали 2-3 дни. След това през [населено място] с помощта на трафикант прекосили българо-турската граница след което били заловени от полицията и задържани за 10-11 дни в Специален дом за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) – [населено място]. Напуснал териториалното поделение без да уведоми длъжностните лица и заминал за ФР Германия където подал молба за закрила, но бил върнат в България. Крайната му цел била да остане в Германия, където има братовчед. Заявява, че в С. бил задържан за ден от Свободната сирийска армия. Не е бил задържан от официалната сирийска власт. Напуснал страната, тъй като в района в който живеел – [населено място], [община], област Х., имало сражения между кюрдите и Свободната армия. Селото било под контрола на кюрдските сили (С. демократични сили) с които той не е имал проблеми. Друга причина поради която напуснал страната си била, че официалната власт искала той да се присъедини към армията, макар да не е получавал призовка. От друга страна кюрдите също искали той да се присъедини към тях, като идвали да го търсят

повече от един път. Заявява, че не желае да се завърне в държавата си на произход, тъй като няма къде да живее и няма бъдеще за семейството му. В заключителната част от протокола е отразено, че интервюто е проведено на разбираем за чужденеца език, без да съществуват комуникативни пречки и без възражения от негова страна.

Производството е приключило с постановяване на оспорваното Решение №4581/26.08.2025г., което видно от отбелязването на последна страница е било връчено лично на търсещия закрила на 02.09.2025г. Жалбоподателят е бил запознат с текста на административния акт на език, който разбира, което обстоятелство е удостоверено с подписа на преводача от и на арабски език.

За изясняване на делото от фактическа страна са приети относими писмени доказателства, които ще бъдат обсъдени при формиране на правните изводи: Справка относно С. рег. №МД-02-398/21.07.2025г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ; Справка относно С. рег. №МД-02-483/10.09.2025г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ; Решение от 21.04.2023г. на Регионална дирекция Б. за предоставяне на статут на лице, търсещо убежище на А. Ал А. (със заверен превод на български език); копие на Карта за лица с право на убежище №22485300-003/24.04.2023г., издадена от Федералната служба за имиграция и убежище, Република А. (заверен превод на български език).

При така установените факти, съдът приема от правна страна следното:
Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл.84, ал.3 ЗУБ.

Подадена е в преклузивния 14-дневен срок за оспорване, от активно легитимирано лице, чиито законни интереси са непосредствено засегнати от административния акт.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Решение №4581/26.08.2025г. е постановено от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.75, ал.1 ЗУБ.

Актът е в предписаната от закона форма и при издаването му не са допуснати нарушения на административнопроцесуалните правила, които да бъдат определени като съществени и да мотивират неговата отмяна. Съдът споделя разбирането, че нарушението на процесуалните правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган.

Настоящият решаващ състав приема, че производството е проведено при спазване на процедурата, разписана в Глава шеста от ЗУБ. Жалбоподателят е бил информиран писмено, на разбираем за него език, за реда който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл.58, ал.8 ЗУБ). Следва да се отбележи, че в т.12 от Регистрационния лист от 12.04.2024г. жалбоподателят е декларирал, че владее арабски език. Не е спорно между страните, че М. е бил своевременно, надлежно уведомен за датата на насроченото интервю по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на родния му език, като за целта е бил осигурен превод от и на арабски език. Видно от отбелязването на последна страница писменият текст на интервюто е бил прочетен на жалбоподателя на разбираем за него език – арабски, като последният изрично е удостоверил с

подписа си, че няма възражения и допълнения. Няма спор между страните и се установява с приетия по делото Протокол рег. №УП-23423/14.05.2025г., че интервюто е било проведено от интервюиращ орган при ДАБ.

Решението е съответно на материалноправните норми и на целта на закона.

Съгласно приложимата норма на чл.8, ал.1 и ал.2 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея, като е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Според определенията, дадени в ал.4 на чл.8 ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Действията на преследване могат да бъдат: физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие и/или правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин и/или наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни и/или отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание и/или наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл.12, ал.1, т.1 – т.3 и/или действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца (чл.8, ал.5 ЗУБ).

В процесния случай, от изложеното от Н. А. М. в хода на проведеното интервю и от изявленията му, дадени в откритото съдебно заседание, не може да бъде обоснован извод, че последният е бил преследван в родината си поради наличие на някой от признаците, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ - раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група или партия, по смисъла на определенията, дадени в чл.10 на Директива 2011/95/ЕС. Настоящият състав приема, че събраните в производството доказателства, включително данните от проведеното интервю, при приложение на Глава II, §62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е мигрант - лице, което по причини, различни от изброените в определенията за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951г. и Протокола от 1967г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде, а не е лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл.8, ал.1 ЗУБ. Допълнителен аргумент в подкрепа на този извод е и обстоятелството, че след напускане на държавата си по произход жалбоподателят Ал А. е преминал през друга държава – Т., без да поиска закрила, влезнал е в България нелегално и е подал молба за закрила едва след като е бил заловен от граничните власти. Сам твърди, че идеята му е била да отиде в друга Европейска държава - Германия, от което не може да се направи извод, че действителната му цел е била да получи закрила в първата възможна сигурна страна.

Решаващият състав на съда приема също, че посочените от чужденеца причини за искането му да получи закрила, не са и сред основанията за предоставяне на хуманитарен статут, установени в чл.9, ал.1 ЗУБ. Според тази разпоредба, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност

от тежки посегателства, като: а) смъртно наказание или екзекуция или б) изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание или в) тежки заплахи срещу живота или личността му като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Понятията „смъртно наказание“, „екзекуция“, „изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание“ обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна „тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице“ обхваща една по-обща опасност от посегателство свързани със ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“, като насилието следва да бъде „безогледно“, т.е. разпростиращо се към лица без оглед на личното им положение и достигащо мащаби, сочещи на сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква „в“ от Директива 2011/95/ЕС.

В случая жалбоподателят не е посочил като причина да напусне държавата по произход нито една от реалните опасности, предвидени в нормата на чл.9, ал.1 ЗУБ.

На първо място следва да се отбележи, че Н. М. е напуснал С. доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Третото обстоятелство, което може да обоснове извод за предоставяне на хуманитарен статут, е това по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл.15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009г. по дело №C-465/07 (M. E. and N. E. vs Staatssecretaris van J.) на разширен състав на Съда на Европейските общности (СЕО), по отправено преюдициално запитване за приложението на чл.15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се смята за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Според мотивите на решението по дело №C-465/07 на СЕО, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, то в колкото по-голяма степен последният е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори, свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва

да бъде установена. Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

В оспореното Решение е направена преценка на ситуацията в страната на произход С., включително относно състоянието на сигурността в административната област М., провинция Х. - където е живял жалбоподателят преди да напусне страната на произход. Данните, съдържащи се в Справки на специализираната Дирекция „Международна дейност“ в ДАБ №, № МД-02-373/03.07.2025г., МД-02-398/21.07.2025г., МД-02-483/10.09.2025г. и МД-02-528/30.09.2025г. сочат, че положението в С. започва да се нормализира след падането на режима на Б. А.. Властта е поета от ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“ (Н. Т. al-S. HTS), която сформира временно правителство. Действително, съществува несигурност, включително въоръжени сблъсъци, повишена престъпна дейност и остатъчни боеприпаси, но е налице и голям брой на доброволно завръщащи се сирийци. Според данни от Върховния комисариат за бежанците на Организацията на обединените нации (ВКБООН) към 26.05.2025г., смятано от 08.12.2024г. около 628029 сирийци са преминали обратно в С. от съседни страни. Видно от тези справки, макар и да са налице проблеми със спазване на човешките права, страната бавно се съвзема. Налице са признаци за умерено икономическо развитие, но е проблем намаляваща хуманитарна помощ. Въпреки това, не може да се приеме, че С. е обхваната от хаос и е налице въоръжен конфликт. За да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут следва да съществува вероятност за нечовешко или унижително отнасяне при реализиране на наказанието, а такива данни липсват. В конкретния случай, от изявленията на жалбоподателя става ясно, че същият не е имал проблеми в страната си на произход, като изрично сочи, че не е заплашван и не е имал проблеми с властите. В същото време, наред с преценката на държавата по произход обаче, се преценяват и фактите, свързани с личното положение на молителя. Н. А. М. не е получавал лични заплахи срещу живота и личността си. С оглед на това и тълкуването на СЕО по дело № С-465/2007, информацията за ситуацията в С. и липсата на тежки и лични заплахи по отношение на жалбоподателя се обуславя изводът, че не се установяват предпоставките на закона, за предоставяне на статут. Освен това същият не попада в някоя уязвима група, като държавен служител или представител на предишната власт, за да съществува основателен страх от преследване при завръщането му в С.. В конкретния случай, от изявленията на жалбоподателя е видно, че същият не е бил лично преследван в родината си поради своята етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или партия, или поради политическо убеждение. Освен това, според твърденията на М. неговата съпруга и децата му, както и неговите родители продължават да живеят в С., [населено място], поради което няма пречка същият да се завърне при семейството си. Съдът намира, че желанието на чужденеца е било преди всичко да стигне до Европа, като проблемите, за които споменава са финансови, поради което се касае за икономически причини за напускане на страната на произход, което обаче е извън приложното поле на ЗУБ.

По отношение на жалбоподателя са неприложими и условията за предоставяне на хуманитарен статут, установени в чл.9, ал.6 ЗУБ. Съгласно тази норма хуманитарен статут се предоставя *и на членовете на семейството на чужденец с предоставен*

хуманитарен статут, при условие че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на територията на страната и доколкото това е съвместимо с личния им статус и не са налице обстоятелствата по чл.12, ал.2 ЗУБ. Определение за "членове на семейството" на чужденеца по смисъла на ЗУБ е дадено в §1, т.3 от Допълнителните разпоредби. Такива според цитираната разпоредба са: а) съпругът, съпругата или лицето, с което се намира в доказано стабилна и дълготрайна връзка и техните ненавършили пълнолетие, невстъпили в брак деца; б) навършилите пълнолетие, невстъпили в брак деца, които не са в състояние да осигурят сами издръжката си поради сериозни здравословни причини; в) родителите на всеки от съпрузите, които не са в състояние сами да се грижат за себе си поради напреднала възраст или тежко заболяване и се налага да живеят в едно домакинство със своите деца; г) родителите, настойникът или попечителят на непълнолетното, невстъпило в брак лице, на което е предоставена международна закрила. Видно е от тази норма, че роднините по съребрена линия каквито са братята и сестрите не попадат в обхвата на определението за членове на семейството на чужденеца, поради което и ангажираните от жалбоподателя доказателства, че неговият брат има предоставен хуманитарен статут в друга Европейска държава, са неотносими към предмета на спора и не могат да обосноват извод за приложимост в случая на нормата на чл.9, ал.6 ЗУБ.

По изложените доводи настоящият решаващ състав намира, че като е приел, че не са налице основанията по чл.8 и чл.9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или на хуманитарен статут на Н. А. М., административният орган е постановил законосъобразно Решение, което не подлежи на отмяна.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Първо отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Н. А. М., гражданин на С. арабска република, ЛНЧ [ЕГН], срещу РЕШЕНИЕ №4581/26.08.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова